

Боровик В. Д., Рябчун Д. В., студенти,
Навчально-науковий Інститут економіки та менеджменту,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Кметик Х. В., к.ю.н.

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО ДОГОВОРУ

Зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами. Зовнішньоекономічна діяльність провадиться на принципах свободи її суб'єктів добровільно вступати у зовнішньоекономічні відносини, здійснювати їх у будь-яких формах, не заборонених законом, та рівності перед законом усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. У розвитку економічних зв'язків та співробітництва українських підприємців із зарубіжними партнерами важливу роль відіграє зовнішньоекономічний договір (контракт). Такий вид домовленості є матеріально оформленою угодою двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, спрямованою на встановлення, зміну або припинення взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності [1].

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності мають право укладати будь-які види зовнішньоекономічних договорів, крім тих, які прямо та у виключній формі заборонені законами України. Визначаючи загальні ознаки зовнішньоекономічних контрактів, необхідно звертати увагу на специфіку джерел правового регулювання таких договорів. До основних джерел належать: міжнародні договори; національне законодавство; звичаї.

У практиці міжнародної торгівлі використовуються такі джерела міжнародно-правового регулювання: Віденська конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (1980 р.); Конвенція ООН про давність позову в міжнародній купівлі-продажу товарів (1974 р.); Конвенція про право, що використовується до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів (1985 р.) тощо.

Найбільш широко в практиці міжнародної торгівлі використовується Віденська конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу, прийнята у Відні у 1980 році. Це міжнародний документ, що має практичне значення при підписанні і виконанні зовнішньоторговельних контрактів. Віденська конвенція була розроблена Комісією ООН про право міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ) з метою визначення єдиних норм, які б регулювали міжнародні торгові договори. Учасниками Віденської конвенції є понад 30 країн [2].

Крім загальних умов, зовнішньоекономічні договори (контракти) підпорядковуються й певним спеціальним вимогам. Йдеться, насамперед, про суб'єктний склад договору: це, з однієї сторони, суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності України, а другої – іноземний контрагент.

До обов'язкових умов зовнішньоекономічного договору (контракту) належать: назва, номер договору (контракту), дата і місце укладення; преамбула із зазначенням повного і скороченого найменування сторін та найменування документів, якими керуються контрагенти під час укладення договору (контракту); предмет договору (контракту); кількість та якість товару (обсяги виконання робіт, надання послуг); одиниці виміру кількості, порядок визначення кількості, система вимірів та ваги; якість товарів; вибір способу визначення якості (по стандарту, по технічним умовам, по специфікації, по опису, по первинному огляду, по змісту окремих речовин в товарі, по виходу готового продукту, за натуральною вагою); базисні умови поставки товарів (приймання/здачі виконаних робіт або послуг); ціна і загальна вартість договору (контракту); умови платежів (включають в себе спосіб платежу, засоби платежу, форму платежу); упаковка та маркування; гарантії та технічне обслуговування; порядок здачі і приймання товару; форс-мажорні обставини; санкції та рекламації; арбітраж; юридичні адреси, поштові та платіжні реквізити сторін.

До додаткових умов належать: страхування; гарантії якості; залучення суб-виконавців до договору (контракту), агентів, перевізників; норми завантаження (розвантаження); передача технічної документації на товар; збереження торговельних марок; порядок сплати податків, мит, зборів; захисні застереження; момент початку дії договору (контракту); кількість підписаних примірників договору (контракту); можливість і порядок внесення доповнень та змін до договору (контракту) тощо [2].

Права та обов'язки сторін зовнішньоекономічного договору визначаються правом місця його укладення, якщо сторони не погодили інше [3].

При укладанні договорів у сфері зовнішньоекономічної діяльності необхідно керуватися такими нормативним документами: Цивільний кодекс України; Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р.; Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994 р.; Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 23.12.1998 р.; Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993 р.; Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)» від 06.09.2001 р.

Література

1. Договори у ЗЕД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/81626/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/dogovori_kontrakti_zovnishnoekonomichniy_diyalnosti#797.

2. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>.

УДК 347(043.2)

Бузун О.О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Н. Б., д.соц.н., професор

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ: СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Стрімка розбудова інформаційного суспільства все більше спонукає юристів-вчених вивчати юридичну природу та закономірності такого досить давнього міжнародно-правового засобу боротьби з порушенням прав людини, як захист її персональних даних. Сьогодні інформація персонального характеру все частіше розглядається як економічно вигідний товар і як джерело влади. Водночас інформаційна сфера є одним із найважливіших напрямів реалізації інтересів особи, котрі, у свою чергу, разом з інтересами держави та суспільства в інформаційній сфері складають інформаційну безпеку.

Згідно з Конституцією України частини другої статті 32, гарантовано захист інформації про особу, а саме: не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини [1].

Таку інформацію про фізичну особу (персональні дані) складають відомості про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути ідентифікована (ч. 1 ст. 11 Закону «Про інформацію», абз. 7 ст. 2 Закону) [2].

Конкретизуючи положення ст. 32 Конституції України, ч. 2 ст. 11 Закону «Про інформацію», до персональних даних про особу відносить, зокрема, дані про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адресу, дату і місце народження.

З метою забезпечення конституційних прав суб'єктів персональних даних на невтручання у приватне життя, Закон зобов'язує осіб, які обробляють такі дані із застосуванням автоматизованих чи